

PROBLEME JURIDICE PRIVIND DISPOZIȚIILE SANȚIONATORII PENTRU NERESPECTAREA NORMELOR IMPERATIVE ALE ART.302¹ ALE CODULUI DE PROCEDURĂ CIVILĂ

DĂNĂILĂ SIMONA
Avocat Baroul Galați

The art. 302¹ of The Civil Procedure Code the way it was modified through art. 1 pct. 9 al O.U.G. 58/2003, and modified through art. 1, pct. 6 Law 195/2004 contains the mentions which are mandatory in a petition for the last appeal. If they are not applied, the sanctions in the annulment of the petition.

This disposal refers to:

- *The name of the petitioner, the address or the residence, the place and the registration number for the judicious persons*
- *The decision that in appealed*
- *The reasons of illegitimacy which are contained in the appealed decision.*

Because the way they were worded gave debates all through the appeal courts in the country, The Constitutional Court was informed that the disposals of the article 302¹ of The Civil Procedure Code were used in different ways in each Court of Appeal.

All the petitions were regarding the difference between the way the legislative saw the application of the dispositions mentioned above, and the way the Courts of Appeal in the country apply the same dispositions.(decision 176/2005 of The Constitutional Court).

Even though The Constitutional Court has ordered since 2005 that the right meaning and application of the legal dispositions is the one mentioned by The Legislative, the problem still stands because the Courts have problems in accepting that opinion, which gives the petitioner the possibility to complete his demands later.

Prin dispozițiile articolului 302¹ al Codului de Procedura Civila, așa cum a fost introdus acesta prin art.I pct. 9 din O.U.G. nr.58/2003 și modificat prin art.I pct .6 din Legea nr.195/2004, se stipulează în mod expres mențiunile pe care trebuie să le cuprindă cererea de recurs, sub sancțiunea nulității și anume:

a) numele, domiciliul sau reședința părților, ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului și de înscriere în registrele persoanelor juridice, codul unic de înregistrare sau, după caz, codul fiscal și contul bancar.

Dacă recurentul locuiește în străinătate, va arăta și domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul;

b) indicarea hotărârii care se atacă;

c) motivele de nelegalitate pe care se întemeiază recursul și dezvoltarea lor, sau, după caz, mențiunea că motivele vor fi depuse printr-un memoriu separate;

d) semnătura.

Pentru că în modalitatea în care au fost redactate au născut nenumărate discuții în instanțele de recurs din țară, s-au invocat la nivel național nenumărate excepții de neconstituționalitate a acestui articol din Codul de Procedură Civilă, excepții ce vizau neconstituționalitatea fie a articolului 302¹, în totalitatea sa, fie numai a anumitor dispoziții din cuprinsul acestuia.

Cele mai aprinse discuții au fost generate de aliniatul 1 litera c), care se referă la obligativitatea recurentului de a motiva recursul în însăși cererea de recurs, sub sancțiunea nulității și de caracterul neconstituțional al acestora,

Astfel, prin Decizia nr.176 din 24 martie 2005 publicată în Monitorul Oficial nr.356 din 27.04.2005, Curtea Constituțională constată că textul art. 302¹ alin. 1 lit a) C. Proc. Civ. este neconstituțional în ceea ce privește sancționarea cu nulitatea absolută a omisiunii de a preciza în cuprinsul cererii de recurs “numele, domiciliul sau reședința părților, ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului și de înscriere în registrele persoanelor juridice, codul unic de înregistrare sau, după caz, codul fiscal și contul bancar, precum și dacă recurentul locuiește în străinătate”.

În ceea ce privește celelalte dispoziții ale articolului pentru care s-a invocat de asemenea excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională le-a respins pentru următoarele considerente:

“autorii excepției susțin că dispozițiile legale criticate, (în speță alin 1 lit. b, c, d) contravin prevederilor constituționale ale art. 16, ale art.21 și art.129 din Constituție”.

În analizarea excepției Curtea a apreciat ca dispozițiile aliniatului 1 lit a, în sensul că “lipsa mențiunilor referitoare la domiciliu, reședințe, sau pentru persoanele juridice, numărul de înmatriculare în registrul comerțului, sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul unic de înregistrare, sau după caz, codul fiscal și contul sunt sancționate cu nulitatea recursului sunt neconstituționale, deoarece nu se dă nici o posibilitate recurentului, fără nici o justificare rezonabilă, să i se examineze, pe calea recursului, susținerile sale întemeiate privind modul eronat, eventual abuziv, prin care s-a soluționat, prin hotărârea atacată, litigiul în care este parte” (C.C., decizia nr.176 din 24.03.2005, M. Of. Nr.356 din 27.aprilie 2005).

Referitor la dispozițiile art. 302¹ alin. 1, lit. b, c, d și alin 2 C. Proc. Civ. s-a considerat că nu contravin Constituției deoarece “dincolo de semnificația esențială a acestor mențiuni, pentru buna administrare a justiției în faza de atac a recursului, coroborarea reglementărilor criticate cu dispozițiile art.287 și 316 C. Proc. Civ., potrivit cărora partea are posibilitatea să complinească omisiunea lor până la prima zi de înfățișare, în cererea de apel și, prin extindere, și în aceea de recurs, impune concluzia că dispozițiile legale deduse controlului nu contravin normelor constituționale de referință”.

Pe această problemă Curtea Constituțională s-a pronunțat și prin alte decizii, în speță 332/2005, 364/2005, deoarece pe rolul instanțelor de recurs din țară, din oficiu, este invocată frecvent excepția nulității recursului pentru nemotivarea acestuia în termen de 15 zile de la comunicarea sentinței, sau după caz, a deciziei din apel.

De fiecare dată deciziile Curții Constituționale își mențin concluziile în sensul posibilității lăsate de legiuitor la îndemâna părții ce a formulat recurs să complinească lipsa motivelor până la prima zi de înfățișare în calea de atac a recursului.

Și totuși instanțele nu iau în seamă aceste dispoziții chiar în cazul în care motivele de recurs, formulate până la prima zi de înfățișare, privesc motive de ordine publică, motive care în mod normal ar putea fi invocate și din oficiu de către instanță.

Recent cu această problemă s-au confruntat și instanțele gălățene, când fiind invocată nulitatea recursului pentru nemotivarea acestuia în termenul de 15 zile de la comunicarea sentinței de la fond, deși motivul de recurs invocat era de ordine publică - anularea acțiunii principale pentru insuficienta timbrare a acesteia, deși părții îi fusese pus în vedere de instanța de fond cuantumul timbrajului, instanța de control a ales să anuleze recursul decât să fie pus în discuție motivul de recurs.

Astfel de discuții nu sunt singulare, ele fiind prezente în mai toate instanțele de control din țară. Acestea arată cum, în unele cazuri, ceea ce au urmărit legiuitorii la momentul redactării unor dispoziții legale și înțelesul dat acestor dispoziții de către practicieni este diametral opus.